

Samen sterk tegen ouderenmishandeling

Maak kennis met Peter van Team Toegang bij Veilig Thuis! Of het nu om een pasgeboren baby of een honderdjarige gaat, iedereen kan bij Peter en zijn collega's van Team Toegang terecht. Als je naar Veilig Thuis belt, krijg je Peter of een van zijn collega's aan de lijn.

Ze bieden advies en nemen meldingen aan van diverse bellers, zoals familieleden, burens, professionals, huisartsen, politie en scholen. In 2024 waren er in Nederland zo'n 2400 meldingen van ouderenmishandeling en ruim 4500 adviesgesprekken over dit onderwerp (bron: CBS). We gingen in gesprek met Peter over dit belangrijke onderwerp en hoe hij en zijn team, ouderen helpen die met mishandeling te maken hebben.

Ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling kent verschillende vormen, waarvan financiële uitbuiting er één is. Het gebeurt vaak zonder dat we het doorhebben, zoals wanneer iemand de pinpas van een oudere gebruikt voor eigen gewin. Vaak is de oudere afhankelijk van deze persoon, voor zijn of haar boodschappen en dagelijkse zorg, waardoor het moeilijk is om de situatie te doorbreken.

Een ander voorbeeld is ontspoorde mantelzorg. Hierbij raakt een overbelaste mantelzorger, vaak een echtgenoot of een familielid, overweldigd door de zorgtaak die hij/zij op zich heeft genomen. De constante druk en het gebrek aan (of weigeren van) ondersteuning kunnen leiden tot verwaarlozing, waarbij de oudere niet de benodigde zorg en aandacht krijgt. In sommige gevallen kan de frustratie van de mantelzorger omslaan in boosheid en agressie tegenover de zorgbehoevende, wat de situatie nog schrijnender maakt.

Daarnaast is 'onbehoorlijke beïnvloeding' een veelvoorkomende vorm van ouderenmishandeling. Hierbij heeft de pleger een machtspositie over het slachtoffer en maakt hier misbruik van door manipulatie en het misleiden van de oudere. Dit kan variëren van het afdwingen van beslissingen die alleen in het voordeel

van de dader zijn, tot het negeren van de wensen en behoeften van de oudere.

Financiële uitbuiting en overbelaste mantelzorg zijn helaas veelvoorkomend en hebben een grote impact op de levens van ouderen. Bij financiële uitbuiting kan het om grote bedragen gaan, terwijl overbelaste mantelzorg vaak voorkomt binnen relaties. In zulke situaties is het belangrijk om beide partners te betrekken in gesprekken en samen te zoeken naar oplossingen, zoals dagopvang of extra zorg.

Advies of een melding

Peter deelt zijn inzichten: "Als een familielid contact opneemt omdat ze zich zorgen maken over misbruik van een ouder door bijvoorbeeld een andere broer of zus, proberen we eerst met hen mee te denken over hoe ze dit kunnen bespreken met hun ouders. Hierbij is het vaak nuttig om de huisarts erbij te betrekken, omdat deze een belangrijke rol kan spelen en de fysieke toestand van de betrokkene goed kent."

Daarnaast bespreekt Veilig Thuis ook de wilsbekwaamheid van de betrokkene. "Bij twijfel hierover kunnen we de familieleden adviseren om bewindvoering of mentorschap aan te vragen. Voordat we besluiten om een definitieve melding te maken, kijken we altijd eerst of we de adviserende rol kunnen oppakken."

>>

Daarom is het belangrijk dat Veilig Thuis eerst het probleem goed in kaart brengt, zodat hierna de juiste hulp ingeschakeld kan worden. Familieleden tot de vierde graad kunnen bewindvoering of mentorschap aanvragen. Dit betekent dat naast directe kinderen en kleinkinderen, ook ooms en tantes deze verantwoordelijkheid kunnen nemen. Een bewindvoerder beheert de financiën van de oudere, terwijl een mentor helpt bij het nemen van beslissingen over hun welzijn. “Als er wordt getwijfeld over de wilsbekwaamheid of het vermogen van de oudere om voor zichzelf te zorgen, adviseren wij om direct actie te ondernemen. Samen zorgen we ervoor dat de juiste hulp wordt geboden en de situatie snel verbetert,” aldus Peter.

Echte situaties, gepaste oplossingen

Neem bijvoorbeeld een casus van financiële uitbuiting waarbij een oudere, die begon te dementeren, ongebruikelijk grote bedragen opnam. De buurvrouw beheerde de pinpas en

gaf zichzelf maandelijks een forse schenking. Bij ontvangst van zo'n melding gaan Peter en zijn collega's eerst in gesprek met de melder om te bepalen of er een advies of een daadwerkelijke melding nodig is. Vervolgens bespreken zij de situatie intern met collega's, gedragswetenschappers of forensisch verpleegkundigen. Ook wordt het slachtoffer gesproken. Veilig Thuis onderzoekt zulke gevallen zorgvuldig en kan, indien nodig via het OM, bewindvoering of mentorschap aanvragen.

Peter vertelt over een ingewikkelde casus waarbij hij betrokken is geweest: “Een complexer voorbeeld betreft een dementerende tante waarvan haar nicht, als mentor, weigerde haar naar een verpleeghuis te laten gaan, ondanks gevaarlijke omstandigheden.

Uiteindelijk werd haar nicht ontslagen als mentor en is er een onafhankelijke mentor aangesteld, wat leidde tot een veilige verhuizing van de tante richting het verpleeghuis.”

>>

“Voordat we besluiten om een definitieve melding te maken, kijken we altijd eerst of we familieleden, die dichterbij staan, kunnen adviseren.”

Herken de signalen van ouderenmishandeling

Als een ouder iemand blauwe plekken heeft, kan dat komen door mishandeling. Maar ouderenmishandeling is niet alleen lichamelijke of psychische mishandeling. Ook bijvoorbeeld financiële uitbuiting valt eronder. En dat kunt u niet direct zien.

Twijfel? Bel Veilig Thuis!

Het is belangrijk om altijd te checken hoe wilsbekwaam de oudere is en hoe afhankelijk deze persoon is van de dader. Bij twijfel of zorgen over ouderenmishandeling is het van groot belang om Veilig Thuis te bellen. De situatie kan volledig anoniem worden voorgelegd en Veilig Thuis denkt met je mee. Het eerste telefoontje is nog geen officiële melding en de beller behoudt altijd zelf de regie. Vooral voor burgers is deze meedenkfunctie zeer nuttig, terwijl professionals vaak de plicht hebben om te melden.

Samen staan we sterker

Peter benadrukt dat het delen en bespreken van zorgen cruciaal is en dat Veilig Thuis altijd bereid is om mee te denken. Ouderenmishandeling leidt niet

alleen tot fysieke en emotionele schade, maar ook tot een gevoel van onveiligheid en wantrouwen. Het is daarom van groot belang dat signalen van ouderenmishandeling serieus worden genomen en dat er passende maatregelen worden getroffen om de veiligheid en het welzijn van ouderen te waarborgen. Bij twijfel is het altijd beter om te bellen. Veilig Thuis is er om te helpen, dus schroom niet om contact op te nemen bij zorgen over ouderenmishandeling. Samen maken we het verschil! Benieuwd welke signalen kunnen duiden op ouderenmishandeling? **Klik hier voor een overzicht met mogelijke signalen.**

<<

“Als er wordt getwijfeld over de wilsbekwaamheid of het vermogen van de oudere om voor zichzelf te zorgen, adviseren wij om direct actie te ondernemen. Samen zorgen we ervoor dat de juiste hulp wordt geboden en de situatie snel verbetert.”